

6 Ιουλίου 2014

Παρεμβατική γονιμοποίηση: Θεολογικά πνευματικά κριτήρια (Β')

Επιστήμες / Επιστήμη & Θρησκεία

Χαρίκλεια Φωτοπούλου, Θεολόγος - Καθηγήτρια Μ.Ε.

Η έναρξη της εμβρυικής ζωής σηματοδοτεί την ικανοποίηση της επιθυμίας των γονέων για απόκτηση τέκνων. Η ορθόδοξη θεολογία αναγνωρίζει την επιθυμία της τεκνογονίας ως ιερή και φυσική, καθώς σ' αυτή υπάρχει το σχέδιο του Θεού να δημιουργήσει τον άνθρωπο για να γίνει μέτοχος στη θεία ζωή αλλά και η έμφυτη ανάγκη της μητρότητας και της πατρότητας[1]. Φυσική συνέπεια της επιθυμίας αυτής θεωρεί την απόκτηση τέκνων, την οποία συνδέει με το γάμο ως ένα από τους σκοπούς του.*

**Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά με την Παρεμβατική Γονιμοποίηση της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλειας Φωτοπούλου. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου το οποίο κατατέθηκε στο ΕΑΠ ως μεταπτυχιακή - διπλωματική εργασία με επιβλέποντες τους κ. Ν. Κόϊο και Ντ. Αθανασοπούλου*

Η τεκνογονία στην ορθόδοξη θεολογία δεν αποτελεί μια φυσική βιολογική διαδικασία αναπαραγωγής του είδους, αλλά είναι μια από τις βασικότερες λειτουργίες του γάμου, βιολογικού χαρακτήρα και πνευματικού και αιώνιου βάθους [2]. Ως καρπός του μυστηρίου της ενώσεως του άνδρα και της γυναίκας αποτελεί ευλογία από το Θεό, που δίνει στους συζύγους τη δυνατότητα να ικανοποιήσουν το αίσθημα της πατρότητας και της μητρότητας και να μετέχουν ως συνδημιουργοί στο δημιουργικό έργο του Θεού[3] αλλά και χαρισματική λειτουργία σωτηριολογικής και εσχατολογικής προοπτικής[4] συνδεδεμένη με την υλική φροντίδα, την ανατροφή και τη διαπαιδαγώγηση των τέκνων, που καταπολεμά τον εγωκεντρισμό και την αδιαφορία, καλλιεργεί την αγάπη, την ταπείνωση, τη στοργή, την αλληλοβοήθεια, την κοινωνία των πολλών και κατευθύνει το ζεύγος σε μια κοινή πορεία προς τη θέωση[5].

Δια της τεκνογονίας ο γάμος συνδέεται στενά με το μυστήριο της δημιουργίας και της ζωής αλλά και με το μυστήριο της Βασιλείας του Θεού και ο άνθρωπος γίνεται συνδημιουργός Θεού και μέτοχος στη Βασιλεία των Ουρανών. Για το λόγο αυτό η τεκνογονία απαιτεί την υπεύθυνη απόφαση των συζύγων και τη θέληση αυτών για αληθινή κοινωνία, σκόρπισμα αγάπης και διακονία αλλά και την ειδική ψυχική και πνευματική προετοιμασία των συζύγων μαζί με την ύπαρξη ατμόσφαιρας αγάπης και θαλπωρής και συνθηκών κατάλληλων για τον ερχομό του νέου ανθρώπου.

Η έννοια και ο στόχος που αποδίδει η ορθόδοξη θεολογία στο γάμο καθιστά ασυμβίβαστα μ' αυτόν το αριθμητικό άγχος της τεκνογονίας, αφού η αρετή της τεκνογονίας εξαρτάται όχι από τον αριθμό των τέκνων, αλλά από την υπευθυνότητα έναντι του μυστηρίου της δημιουργίας και της ζωής του νέου ανθρώπου[6], τη συστηματική παρεμπόδιση της τεκνογονίας, που υπηρετεί τον

εγωισμό κι εμποδίζει το δημιουργικό έργο του Θεού και την υποταγή του γάμου αποκλειστικά στην τεκνογονία, που περιορίζει το νόημά του στις σαρκικές σχέσεις, συντελεί στο να θεωρείται ανυπόστατος ο γάμος, όταν δεν έχει συνέπεια τη γέννηση τέκνων[7] κι επιπλέον καταδικάζει έμμεσα τις συζυγικές σχέσεις μετά την κλιμακτήριο[8]. Αντιθέτως, την έννοια και το στόχο του γάμου δεν αλλοιώνει η οφειλόμενη σε στείρωση ατεκνία, η οποία στην ορθόδοξη θεολογία δεν εκλαμβάνεται ως παράγοντας αμφισβήτησης της εγκυρότητας και της ιερότητας του γάμου και των συζυγικών σχέσεων.

Η ατεκνία εντάσσεται στο θεϊκό σχέδιο για την τελική μετοχή του ζεύγους στη θεία ζωή ως μια θεϊκή προστασία όσων δεν μπορούν να σηκώσουν το βάρος της τεκνογονίας ή ως μια δοκιμασία που θα την ακολουθήσει η θεϊκή ευλογία και η γέννηση τέκνων ή ακόμα ως μια ευκαιρία για εκδήλωση των πνευματικών δυνατοτήτων του ζεύγους[9]. Μ' αυτή μετατίθεται το κέντρο βάρους στον πρώτιστο σκοπό του γάμου, την δια της αγάπης και της κοινωνίας πνευματικής και ηθικής τελείωσης των συζύγων, καθώς και σε άλλους δευτερεύοντες σκοπούς [10].

[1] Ειδική επιτροπή βιοηθικής, Βασικές θέσεις επί της ηθικής της Υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, διαδικτυακός τόπος:[http:// www.bioethics.org.gr/03_b.htm#5](http://www.bioethics.org.gr/03_b.htm#5) (ανάκτηση 08-01-2013)

[2] Γ. Πατρώνος, *Θεολογία και εμπειρία του γάμου*² (Αθήνα 2000), σελ. 288-334.

[3] Β. Φανάρας, *Η θέση τῶν Ὁρθόδοξων καί ἄλλων ἐκκλησιῶν καὶ θρησκειῶν για τὰ θέματα τῆς τεκνογονίας*, διαδικτυακός τόπος: <http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/family/3.pdf> (ανάκτηση 27-02-2013)

[4] Γ. Πατρώνος, *ό.π.*, σελ. 288.

[5] Γ. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ηθική II*², (Θεσσαλονίκη 2010), σελ. 367, 368.

[6] Γ. Πατρώνος, *ό.π.*, σελ. 296.

[7] Γ. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ηθική II*², (Θεσσαλονίκη 2010), σελ. 367, 368.

[8] Β. Φανάρας, Ἡ θέση τῶν Ὁρθοδόξων καί ἄλλων ἐκκλησιῶν καί θρησκειῶν γιά τά θέματα τῆς τεκνογονίας, διαδικτυακός τόπος:<http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/commites/family/3.pdf> (ανάκτηση 27-02-2013)

[9] Ειδική επιτροπή βιοηθικής, βασικές θέσεις επί της ηθικής της Υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, διαδικτυακός τόπος: http://www.bioethics.org.gr/03_b.htm#5 (ανάκτηση 08-01-2013)

[10] Γ. Πατρώνος, ό.π., σελ. 287,291.

<http://bit.ly/TDqgkG>